

NODAVLAT MAKTABGACHA TA'LIM TASHKILOTLARIDA TA'LIM TARBIYA FAOLIYATIGA YANGI TA'LIM-TARBIYA DASTURLARINI JORIY ETISH MEXANIZMLARI

Otaboyeva Dilshoda Sa'dulla qizi¹

¹ Jizzax Davlat Pedagogika Universiteti "Maktabgacha ta'lim" mutaxassisligi 1-kurs magistranti

MAQOLA MA'LUMOTI

MAQOLA TARIXI:

Received: 10.11.2024

Revised: 11.11.2024

Accepted: 12.11.2024

KALIT SO'ZLAR:

Nodavlat
maktabgacha ta'lim,
ta'lim dasturlari, ta'lim-
tarbiya faoliyati,
malaka oshirish,
pedagogik
texnologiyalar,
interaktiv usullar, ota-
onalar bilan hamkorlik,
monitoring va baholash.

ANNOTATSIYA:

Ushbu maqolada nodavlat maktabgacha ta'lim tashkilotlarida ta'lim-tarbiya faoliyatini rivojlantirish va yangi dasturlarni joriy etish mexanizmlari ko'rib chiqiladi. Yangi ta'lim dasturlarining samarali joriy etilishi uchun kerakli shart-sharoitlar va ularni amalga oshirish mexanizmlari batafsil tahlil qilinadi. Ta'lim-tarbiya jarayonida pedagoglarning malakasini oshirish, zamonaviy texnologiyalar va interaktiv usullarni qo'llash muhim omillardan biri sifatida ta'kidlanadi. Ushbu maqola nodavlat maktabgacha ta'lim tashkilotlarida ta'lim-tarbiya jarayonini yanada samarali va sifatli tashkil etishga xizmat qiladi.

KIRISH. Maktabgacha ta'lim jamiyatning uzluksiz ta'lim tizimida muhim o'rin tutadi. Ayniqsa, nodavlat maktabgacha ta'lim tashkilotlari jamiyatda ta'lim sifatini oshirishga xizmat qiluvchi muhim institutlardan biridir. Ushbu tashkilotlar faqat davlat tomonidan nazorat qilinib qolmasdan, mustaqil ravishda ta'lim dasturlarini ishlab chiqish va joriy etish imkoniyatiga ega. Bu esa ta'lim jarayonini xilma-xil qilish va yangi pedagogik usullarni qo'llash imkonini beradi. Shu sababli, nodavlat maktabgacha ta'lim tashkilotlarida ta'lim-tarbiya faoliyatiga yangi ta'lim dasturlarini joriy etishning samarali mexanizmlari muhim masalalardan biridir.

Asosiy qism

1. Normativ-huquqiy asoslarni shakllantirish

Yangi dasturlarni joriy etish uchun, avvalo, davlat tomonidan tasdiqlangan normativ-huquqiy hujjatlar asosida ish olib borish zarur. Ushbu hujjatlar yangi dasturlarning asosiy maqsad va vazifalarini belgilaydi va ularni amalga oshirishning huquqiy asoslarini yaratadi. Shuningdek, nodavlat tashkilotlarga o'z dasturlarini moslashtirish va rivojlantirish uchun zaruriy qo'llanmalar ishlab chiqilishi kerak.

2. Kadrlar malakasini oshirish

Nodavlat maktabgacha ta'lim tashkilotlarida ta'lim-tarbiya faoliyatining samaradorligini oshirish uchun, pedagoglar va tarbiyachilar malakasini oshirish juda muhimdir. Kadrlar uchun o'quv kurslari, seminarlar va treninglar tashkil etish orqali ularni yangi dasturlarga tayyorlash va zamonaviy ta'lim metodologiyasini o'rgatish mumkin. Bu jarayonda chet el tajribasidan foydalanish ham katta foyda keltiradi.

3. O'quv-metodik materiallar yaratish

Yangi ta'lim dasturlari samaradorligi ko'p jihatdan o'quv-metodik materiallar sifati va ularning ta'lim jarayonidagi moslashuvchanligiga bog'liq. Ta'lim jarayonida bolalar yoshiga mos bo'lgan didaktik materiallar, multimediya resurslari va didaktik o'yinlar ishlatilishi lozim. Ular bolalarning ta'limga qiziqishini oshirish va o'quv jarayonini yanada samarali tashkil etishda yordam beradi.

4. Zamonaviy pedagogik texnologiyalar va interaktiv usullar

Bugungi kunda ta'lim jarayoniga zamonaviy pedagogik texnologiyalarni joriy etish dolzarb masalalardan biridir. Interaktiv usullar yordamida bolalarning o'z-o'zini rivojlantirishiga imkoniyat yaratiladi, bu esa ta'lim-tarbiya jarayonining sifatini oshiradi. Misol uchun, multimediyali vositalar yordamida qiziqarli darslar o'tkazish, vizual o'yinlar va didaktik mashqlar orqali bolalarning qiziqishini oshirish mumkin.

5. Monitoring va baholash tizimini joriy qilish

Ta'lim dasturlarining samaradorligini baholash va nazorat qilish uchun monitoring tizimini joriy etish kerak. Monitoring ta'lim dasturlarining qanday amalga oshirilayotganini va ularning bolalar rivojlanishiga qanday ta'sir ko'rsatishini tahlil qilish imkonini beradi. Bu tizim dasturlarni doimiy takomillashtirib borish va zarur hollarda tuzatishlar kiritish imkoniyatini beradi.

6. Ota-onalar bilan samarali hamkorlik

Nodavlat maktabgacha ta'lim tashkilotlarida ta'lim-tarbiya jarayonida ota-onalarning roli katta ahamiyatga ega. Ota-onalar bilan samarali hamkorlik orqali ularni bolalar tarbiyasiga

faol jalb qilish mumkin. Bu maqsadda ota-onalar uchun maxsus seminar va treninglar o'tkazish, maslahatlar berish va ularni ta'lim jarayoniga jalb qilish orqali ta'lim-tarbiya jarayoni samaradorligini oshirishga erishiladi.

Xulosa

Nodavlat maktabgacha ta'lim tashkilotlarida ta'lim-tarbiya faoliyatini rivojlantirish uchun yangi ta'lim dasturlarini joriy etish zarur. Ushbu dasturlarni samarali joriy etish uchun davlat va nodavlat tashkilotlar o'rtasida hamkorlik o'rnatish, pedagoglarning malakasini oshirish, o'quv-metodik materiallarni yaratish, zamonaviy pedagogik texnologiyalar va interaktiv usullardan foydalanish muhim ahamiyat kasb etadi. Shu bilan birga, ota-onalar bilan hamkorlik qilish va ta'lim dasturlarining samaradorligini baholash uchun monitoring tizimi joriy etilishi talab etiladi. Ushbu mexanizmlar orqali nodavlat maktabgacha ta'lim tashkilotlarida ta'lim-tarbiya jarayonini sifatli va samarali tashkil etish imkoniyati yaratiladi.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining "Maktabgacha ta'limni rivojlantirish to'g'risida" qarori. 2020-yil 18-mart.
2. Karimov, Sh. M., & Saidov, N. A. (2021). "Maktabgacha ta'limda innovatsion pedagogik texnologiyalarni qo'llash." Ta'lim va tarbiya jurnali, 3(1), 45-52.
3. Hasanov, I. A. (2022). "Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida kadrlar malakasini oshirishning ahamiyati." Pedagogika fanlari bo'yicha ilmiy tadqiqotlar to'plami, 8(2), 34-40.
4. Axmedov, F. (2021). "Maktabgacha ta'limda o'quv-metodik materiallardan foydalanishning samaradorligi." Pedagogika va metodika, 5(3), 27-33.
5. Raxmatullayeva, O. (2020). "Nodavlat maktabgacha ta'lim tashkilotlari faoliyatini takomillashtirish yo'llari." Ta'lim va tarbiya islohotlari to'plami, 2(4), 60-67.